

Nieuwsbrief Purmerkerk zondag 26 mei 2024

Al fietsend ruik je overal de Vlier afgewisseld met rozen in alle soorten

Deze week een tweede verhaal in het kader van 450 jaar slag om Purmerend; we gaan terug naar het ontstaan van de regio Waterland.

Inmiddels is de Westerweg geasfalteerd en kunt U weer gewoon voor de kerk parkeren.

Zondag 26 mei 2024

Voorganger: Henri Frölich

Organist: Milton Webber

Collecte: Eigen Diaconie Purmerkerk



Bij de Dienst

Komende zondag is het de eerste zondag na Pinksteren. Alle kerkelijke feestdagen hebben we weer gehad. Van Kerst naar Pasen en tenslotte dus Pinksteren. Alle verhalen rond die feestdagen kunnen we inmiddels, na zoveel jaar, wel dromen denk ik. En hoe nu verder? Krijgen al die feestdagen en juist ook het feest van de geest ons nog in beweging? En hoe ziet dat eruit? Het gaat zondag in ieder geval over God, Jezus en de Heilige Geest die we met Pinksteren herdachten. In de kerk en in de theologie is God, Jezus en de Heilige Geest altijd een bijzondere drie-eenheid geweest, een lastig te begrijpen verhouding en zondag gaan we aan de hand van de Bijbelverhalen op zoek naar de betekenis en misschien helpt het ons om ook in onze tijd iets zinnigs te zeggen over deze wonderlijke drie-eenheid. Een ding kan er al over worden gezegd: er zit zeker beweging in! U bent zondag van harte welkom in de Purmerkerk.

Ds. Henri Frölich

Zingen: Lied 274 vers 1 en 2

Bemoediging

Zingen: lied 274 vers 3

Aansteken kaarsen

Gebed

Zingen: lied 283 vers 1,2,3,4 en 5

Bijbellezing: Exodus 20 vers 1 - 21 'De tien geboden'

Zingen: lied 320 vers 1, 4 en 5

Bijbellezing: Mattheus 28 vers 16 – 20 (uitzending van de leerlingen, slot van Mattheus)

Zingen: lied 286 vers 1,2 en 3

Overdenking

Zingen: Lied 839 vers 1, 2, 3 en 4

Dank- en voorbede afgesloten met het 'Onze Vader'

Mededelingen

Inzameling van de gaven

Slotlied: Lied 704 vers 1,2 en 3

Zegen (gezongen amen, lied 415 vers 3)



Anoniem, Mozes krijgt de 10 geboden, ca 1524

Rooster komende twee maanden

Datum	Feestdagen	Voorganger	Organist	Diaconie	Bijzonderheden
26 mei		Henri Frölich	Milton Webber	Diaconie Purmerkerk	
2 juni		Marjan Nijman	Agnes Kaufman	KNRM	
9 juni		Christiaan Ravensbergen	Milton Webber	Zonnebloem	
16		Henri Frölich	Milton Webber	Kerk in Actie	
23	Geen Dienst				
30		Christiaan Ravensbergen	Milton Webber en Cantorij met Marja van der Ploeg	Leger des Heils	Cantorij
7 juli		Jan Veltrop	Niek Hartog	Artsen zonder grenzen	
14		Kirsten Timmer	Tjeerd van der Ploeg en Cantorij	SOS kinderdorpen	Cantorij
21		Willemijn Roobol	Marja van der Ploeg	World Servants	
28	Geen Dienst				

Uw bijdrage voor de Purmerkerk

Op de website van de Purmerkerk staan bij ANBI-gegevens, een financieel verslag en het RINS-nummer 824122549 voor de giftenpost van de Inkomensbelasting.

Bankrekening NL85INGB0000164069, Hervormde gemeente 'De Purmer', 1481 AP PURMER.

Graag uw naam en postcode vermelden, alsmede de bestemming collecte: "Beheer en onderhoud Purmerkerk".

Nieuws van de kerkenraad

- De kerkenraad wil zich inspannen om de kennis die er nog is over de geschiedenis van de kerk en de school beter toegankelijk te maken en te bewaren. Dit willen we onder andere doen door gesprekken te voeren met mensen die op de school hebben gezeten. Als u het leuk vindt om iets over uw lagere schoolperiode te vertellen, dan horen we het graag. Als u nog oude foto's heeft over die periode, dan kunnen we die scannen en bewaren in het digitale archief van de Purmerkerk. Tel 06-10086916 of purmerkerk@hotmail.com
- Als u graag op zondag de kerkdienst wilt bijwonen maar niet over eigen vervoer beschikt, neem dan contact op met Carla van Es (06-51172530). Zij zal proberen vervoer te regelen.
- Wie vindt het leuk om een paar keer per jaar namens de kerk een jarige 80-plusser te bezoeken. We zijn op zoek naar mensen die bezoeken willen afleggen omdat het aantal bezoekers afneemt en het aantal 80-plussers toeneemt.
- De Purmercantorij kan nog zangers en zangeressen gebruiken. Er wordt geoefend op maandagavond om 19.30 uur.
- De rekening 2023 is inmiddels goedgekeurd door de kerkenraad. In 2023 hadden we geen predikant en dat betekende dat we met een klein positief saldo konden afsluiten. In de kerkelijke boekhouding is de waarde van de verpachte landerijen verminderd naar 60% van de economische waarde. Dit is conform landelijke regelingen.
- De verbouwing van het dak van de pastorie start half juni 2024 en zal eind september waarschijnlijk klaar zijn.
- De Buitendag naar Elburg bleek meer dan 1,5 uur rijden te zijn en werd met een bus te duur. Waarschijnlijk gaan we naar het museum vaar Museum Broek op Langendijk dat vanaf de Purmerkerk 45 minuten rijden is. Volgende weken komt hier meer informatie over.
- Afgelopen week is de Westeweg geasfalteerd. Officieel is die tot 31 mei gesloten voor verkeer.



Jarige 80-plussers

Mei	
26	Ruud Hannema
26	Eegje Hartog -Kesbergen
Juni	
2	Jan de Heer
3	Bep Prinsze
26	Nel Swier
Juli	
23	Ria Ligthart- van Kampen
24	G. Zeilemaker

Als ik van m'n land zing

Als ik aan mijn land denk, denk ik niet aan Holland
Maar altijd aan een ander land
Dat eigenlijk overal kan zijn
Zolang er maar geen grenzen zijn
Zodat ik ongestoord op weg kan zijn
Naar een ander land.

Want waar een vuur brandt vind ik wel een huis
Waar een boom bloeit, daar herken ik goede aarde
Waar een rivier is, stroomt het water
Met de zekerheid dat later
De open armen wachten van de zee.

En waar een stad is, is een mens om van te houden
En waar een kerk is, is een toren vol met hoop
En waar een weg is om te gaan
Weet ik dat ik niet stil moet staan
Weet ik, ik moet verder gaan
Met het verlangen mee.

Als ik van mijn land zing, zing ik niet van Holland
Maar altijd van dat ene stukje grond
Dat eigenlijk overal kan zijn
Want waar twee armen open zijn
Zal een liefdeslied mijn volkslied zijn
De liefde zelf mijn koning zijn
En een hart mijn vaderland.....

Lied van en door Liselore Gerritsen via Beemster

Nieuws uit de Regio

Tot en met zondag 26 mei is er **kermis** in de Binnenstad van Purmerend.

Zondag 26 mei vanaf 13.00 tot 16.00 is er weer een **pianowandeling door Edam**. Pianomuziek op 21 locaties in Edam. Zie verder [Stichting Piano Edam \(piano-edam.nl\)](https://www.piano-edam.nl)

IVN houdt twee **lezingen over de natuur** (planten en vogels) in het Purmerbos op dinsdag 28 mei en dinsdag 4 juni van 20.00-22.00 uur in de loods op Trimpad 6 Purmerend. Entree 8 euro alleen cash betalen. Aanmelden via de website: <https://www.ivn.nl/afdeling/waterland/>

In het weekend van 1 en 2 juni is de **kunstroute Waterland** er weer in Broek in Waterland [Kunstroute 2024 \(kunstroutewaterland.nl\)](https://www.kunstroutewaterland.nl)

Op zondag 2 juni kun je struinen door **de tuinen in Monnickendam**. De brochure - met uitgestippelde route en informatie over de tuinen die u bezoekt - is gratis verkrijgbaar bij het startpunt en bij tuin 2, De Zarken 13. De wandeling duurt circa anderhalf uur, afhankelijk van de tijd die u neemt om alles goed te bekijken.

Op zaterdag 8 juni om 20.00 uur treedt in de grote kerk van Edam het koor "Zang Edam" op met de **Schöpfung van Joseph Hayden**. Ze bestaan 150 jaar en geven een jubileumconcert met het Nationaal Symfonisch Kamerorkest en de solisten: Merel van Geest, Sebastiaan Brouwer en Pierre Mak. Entree €32,50 Kaarten bestellen via de website [zangedam.nl - home](https://www.zangedam.nl)

Op 29 en 30 juni zijn de **Volendammerdagen**. Twee dagen vol vermaak voor jong en oud. Zie verder: [Volendammerdag | VVV Edam-Volendam \(vvvedamvolendam.nl\)](https://www.vvvedamvolendam.nl)

Tuinroute land en water. Op de zondagen 2 juni, 30 juni en 18 augustus zijn er mensen die hun tuin openstellen voor bezichtiging van 11.00-17.00 uur in Purmerend en Beemster. Zie verder facebook: Tuinroute land en water.

In het weekend vanaf donderdag 27 juni zijn de **Marker havenfeesten** er weer: [Marker Havenfeesten 2024 | Tentfeesten | Tentfeesten](https://www.markerhavenfeesten.nl)

Van 21 juli tot 28 juli is de **Beemster Feestweek**: [Stichting Beemster Gemeenschap](https://www.beemstergemeenschap.nl)

Vanaf 26 juli zijn er weer de **Monnickendammer visdagen** op vrijdag: [monnickendammervisdagen.nl](https://www.monnickendammervisdagen.nl)

Makers markten op de Kaasmarkt in Purmerend op de zaterdagen 29 juni, 28 september en 14 december: [Laag Hollandse Makersmarkt | Laag Holland](https://www.laag-holland.nl)



Bloemen in de vijver bij de kapel van Berg en Bosch

De slag om Purmerend, water aan vooraf ging

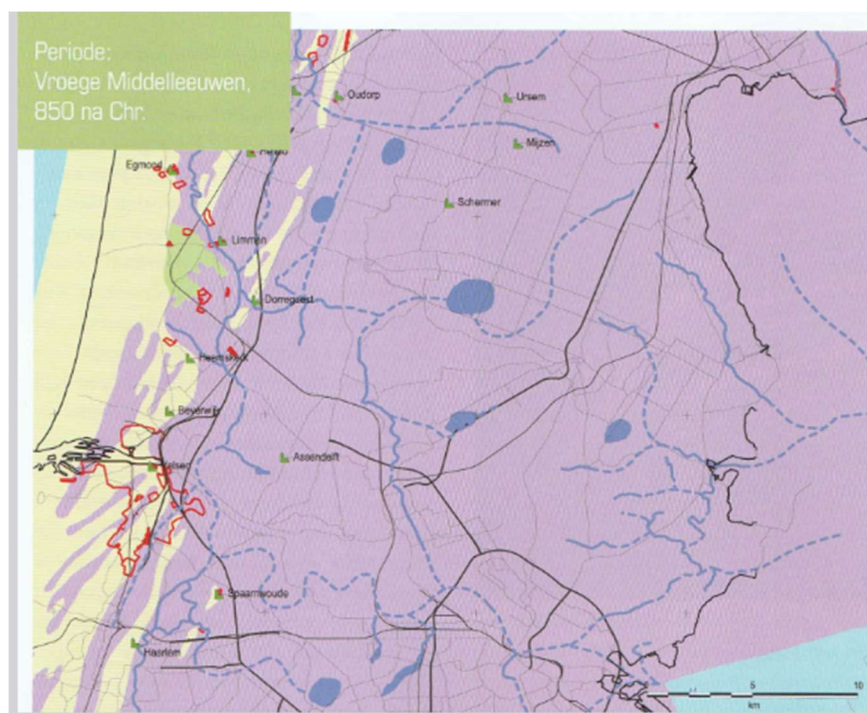
Vorige week beschreven we kort de slag; maar vóór de slag was Purmerend zo'n veertig jaar religieus verdeeld. Niet alleen Purmerend maar ook de regio om ons heen. Ik put hierbij uit het boek: 'Een stad in de Frontlinie. De slag om Purmerend op 30 mei 1574. Voorgeschiedenis, verloop en gevolgen.' Door J.T.M. Besseling.

Maar deze week eerst even heel kort door de bocht hoe het gebied Groot Waterland fysiek is ontstaan en hoe de eerste bewoning hier was en de eeuwige strijd met het water. Van belang omdat het landschap veel invloed had op de wijze van bewoning en het verloop de slag.

Na de laatste ijstijd, ca 9000 jaar gelden veranderde West-Europa tot het gebied wat het nu is. Maar dat ging geleidelijk aan waarbij zowel het klimaat, de natuur en het handelen van mensen invloed heeft gehad. Door stijging van de zeespiegel ontstond de Noordzee. 200 jaar later was er een rij van strandwallen ontstaan die zich door verstuiwing tot lage duinen ontwikkelden. Achter deze strandwallen lag een waddegebied.

Weer 2000 jaar later was de kustlijn met strandwallen gesloten en kon het Waddegebied langzaam zoeter worden; er kwam alleen nog regen en geen zout water meer in en doordat er geen water uit kon ging het grondwater stijgen. Hierdoor kreeg plantengroei een kans. Als de planten stierven of omvielen in de zoetwaterpoelen konden ze niet helemaal vergaan omdat er te weinig zuurstof bij kwam. De grond werd vruchtbaarder waardoor andere planten ook hier konden aanslaan en het hele gebied kwam langzaam hoger te liggen. Deze kletsnatte veenlaag bleef groeien tot wel 5 meter boven zeespiegel. Het was geen vlak gebied. Er waren plekken waar moerasbos groeide die vooral grondwater gebruikte waar zich laagveen ontwikkelde een er waren plekken waar het laagveen zo dik werd dat de wortels van planten en bomen die voedselrijk grondwater nodig hadden niet meer bij het grondwater konden komen. Daar groeiden alleen nog zegge en veenmossen. Dat zijn planten die aan het voedsel in de regen genoeg hebben, die het water goed kunnen vasthouden. Hierdoor ontstond een dikke laag hoogveen. Als er teveel water kwam te staan op het hoogveen vormde zich veenstroompjes die het water naar lager gelegen delen afvoerden.

Tot ongeveer 850 na Chr. lag West Nederland dankzij dit massale veenpakket zo hoog dat er geen dijken nodig waren om het te beschermen tegen aanvallen uit zee. (zie kaart hieronder)



In dit enorme veengebied kon je lopen, jagen en vissen. Maar niet met veel mensen want het gebied was nog kletsnat. Marken was gewoon onderdeel van het veenpakket. De Waddeneilanden bestonden

nog niet. Je kon vanuit West-Friesland oversteken naar Friesland en zat maar een klein stroompje tussen: de Vlie. De Purmer, Beemster, Wormer en Schermer bestonden nog niet. Het was één dik veenpakket.

Rond het jaar 1000 na Chr. veranderde er veel. Er kwam een droogteperiode, wat betekende dat de groei van het veen stakte. Het bestaande veen droogde uit en kwam lager te liggen. De invloed van de zeearmen werd daardoor groter en de afwatering van de veenkussens naar deze zee werd groter, waardoor het veen nog verder inklonk. Door die verlaging ontstond er een binnenzee de Almere (de latere Zuiderzee). Het gebied werd begaanbaarder en dus kwamen de eerste kolonisten dit gebied in. Waarschijnlijk als eerste de mensen die in het gebied van Almere hadden geleefd, zij werden door het water verjaagd.

De verschillende manieren waarop de Zaankanters, West-friezen en Waterlanders het gebied ontgonnen is voor de volgende keer.

Leuke tentoonstellingen:

- Ter ere van de 100^e geboortedag van Anton Heyboer is er van 1 juni tot en met 31 december in het Purmerends museum een tentoonstelling over het leven en het werk van Heyboer. De tentoonstelling "**Heyboer in Den IJp**" toont een selectie van werken uit de collectie van Willy en Trees van Kleef, die een passie ontwikkelden voor het werk van Heyboer en een omvangrijke verzameling opbouwden. Bezoekers kunnen genieten van de kunstwerken uit de periode 1960-2005, ondersteund door foto's van Nico Koster die een bijzondere kijk geven op het leven van Heyboer en zijn vrouwen in Den IJp.
- In **museum het Houten Huis in de Rijk** is tot 24 september dagelijks van 13.00-17.00 uur de tentoonstelling "Lense was hier" te zien met erken van Lense Elzinga: zwart-wit prenten, penseeltekeningen en letterwerk. Vanaf 1 mei is het museum vanaf 11.00 uur al open. [Museum in 't Houten Huis](#)
- In de **bibliotheek van Monnickendam** is expositie van de foto's uit het boek '20 Waterlandse verhalen'. Voor openingstijden zie: [Bibliotheek Monnickendam \(bibliotheekwaterland.nl\)](#).
- Het **Waterlands Archief** verzamelt verhalen uit en over de regio Waterland. Persoonlijke belevenissen, literaire verhalen, oude volksverhalen en legendes. Op hun website staan er prachtige [Waterlandse verhalen - Waterlands Archief](#) Als u zelf iets bijzonders weet, vertel het ze.
- **Het Hembrug museum** vertelt het verhaal van de wapen en munitiefabriek die vanaf het einde van de 19e eeuw tot 2023 op het Hembrugterrein in Zaandam gevestigd was. Middels de collectiepresentatie van het Hembrug Museum maak je kennis met de bedrijfsgeschiedenis van de voormalige bedrijven op het Hembrugterrein die als onderdeel van het ministerie van Defensie een streng geheimhoudingsprotocol kenden. De collectiepresentatie is vormgegeven in 2 voormalige transformatorhuisjes op het terrein. Het is gratis. Open: dagelijks. Er zijn werkzaamheden op het terrein maar het museum is wel open. Het museum is minder toegankelijk voor invaliden. [Hembrug Museum - Zaandam \(zaansmuseum.nl\)](#)
- In het **Edams museum** is het hele jaar de tentoonstelling: naar levend model te zien. Het gaat om tekeningen, schetsen en objecten van de kunstenaars: Ties van Dijk (1873-1967), Jan Cornelis Bander (1885-1956), Léonie Bander-Lutomirski (1887-1982) en Wijnand Otto Jan Nieuwenkamp (1874-1954). Behalve deze schetsen en tekeningen is er in de tentoonstelling ook aandacht voor hoofddekels, hoofdtoeien, mutsen, hoeden en hullen van de geportretteerden.